

อุบายเจริญปัญญา

พระธรรมเทศนา

หลวงพ่อกุศล ขิปปปญโญ

ณ วัดป่าบ้านกรอบ ต. รัษฎุมิ อ. ควนเนียง จ. สงขลา

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

อุบายของหลวงพ่อกุศลในการสอน **สอนให้คนฟังเป็น ให้คิดเป็น** ไม่ให้ฟังเฉยๆ การฟังเฉยๆ มันไม่รู้เรื่องอะไร ไม่รู้ความหมายอะไร ในคำว่า “**สุสสุสัง ละครเต ปัญญัง**” การฟังธรรมะด้วยดีย่อมเกิดความฉลาด เรียกว่าเกิดปัญญา คำว่าเกิดปัญญา คือ เกิดความเข้าใจในเหตุในผล เกิดความเข้าใจตามหลักความเป็นจริงในสังขธรรม ที่นี้คำว่า สังขธรรม ตัวเดียวนี้เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้า ประกาศให้คนทั้งหลายในโลกได้รู้จักความจริงว่า สังขธรรม แปลว่า ความจริง หมายถึงความจริงในคำสอนของพระพุทธเจ้าที่เริ่มสอนมาในสมัยนั้น ยุคนั้นพระพุทธเจ้าสอนความจริง ที่นี้ความจริงที่นำมาสอนนั้นมาจากไหน ความจริงที่พระองค์เจ้าสอนคนในยุคพุทธกาลนั้น เอาความจริงที่มาจากบุคคล ในตัวบุคคลมันมีความจริงอยู่ในตัว

๑

อูบายเจริญปัญญา

ของมัน แต่เราไม่รู้เราไม่เห็น เหมือนกับนั่งทับนอนทับทั้งวัน ทั้งคืนก็ไม่รู้ว่าความจริงอะไร พระองค์จึงได้เอาความจริงที่มี อยู่กับตัวบุคคลนี้แหละมาสอนตนเอง เรียกว่าเอาธรรมะจากคน มาสอนคน ว่าธรรมะความจริงที่คนเรามีอยู่นี้ พระองค์ได้ชี้บอกว่า นี่คือของจริง ของจริงที่ว่ามานี้พระองค์เจ้าได้แบ่งออกเป็น ๓ หมวดหมู่ด้วยกัน

(๑) หมวดหมู่เรื่องอนิจจัง อนิจจังเป็นคำบาลี แปลว่า การเปลี่ยนแปลง (๒) ลัทธิธรรม คือ ความจริงอย่างหนึ่งคือ ความทุกข์ คนเราเกิดขึ้นมาทุกคนย่อมมีความทุกข์ประจำตัว ทุกข์กาย ทุกข์ใจ อันนี้ทุกคนมีอยู่ แต่ทุกคนก็คิดว่าเป็นธรรมดา (๓) ความจริงอีกอย่างหนึ่งที่พระองค์เจ้าสอนคือเรื่องอนัตตา คำว่า อนัตตาคือสิ่งที่หมดสภาพ ไม่มีอะไรเหลือหรือ นั่นคือว่าอนัตตา คือหมดสภาพจากทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่ว่าสิ่งนั้นมีชีวิตหรือไม่มีชีวิต เมื่อถึงที่สุดของจุดหนึ่งแล้วมันจะหมดสภาพไป เหมือนต้นไม้ ใบหญ้า หรือต้นยางที่มีอยู่ที่บ้านเรา เมื่อดูๆ แล้วก็เหมือน ต้นยาง เมื่อถึงวันหนึ่งข้างหน้า ต้นยางต้นนั้นแหละมันจะแก่ชรา คร่ำคร่า มันจะโค่นลง มันจะผุพัง เป็นธรรมชาติของธาตุเดิม ของเขา ต้นยางต้นนั้นก็หมดสภาพทันที ไม่มีต้นยางอีกต่อไป นี่ฉันใด ร่างกายเราทั้งหมดที่นั่งทับอยู่ขณะนี้ เรียกว่า ธาตุสี่ ก็เหมือนกับต้นยาง ต้นยางก็เช่นตัวเรา ธาตุสี่ของเรา เมื่อเกิด

อุบายเจริญปัญญา

ขึ้นมาก็มีการแก้ แก้ไปเรื่อยๆ แล้วก็ต้องหมดสภาพไปคือตาย คือหมดอายุขัยของการแก้ก็คือตาย ร่างกายเราทั้งหมดนี้ มันเป็นความจริงของมันคือว่า อาศัยชั่วคราว ถึงกาลเวลาก็หมดสภาพไปเหมือนต้นยางที่ว่ามันนั่นเอง

ที่นี้ว่าตายไปแล้วเอาไปไหนต่อ เอาไปฝังบ้าง เข้าเมรุบ้าง เผาทิ้งบ้าง เมื่อร่างกายเราขณะใดจิตยังอาศัยอยู่ ร่างกายเราก็ต้องไปมาได้ เคลื่อนไหวได้ สัมผัสอะไรก็ได้ เพราะร่างกายเรามันมีตัวหนึ่งเป็นตัวบังคับเป็นตัวประกอบ นั่นคือ นาม นามของจิต เรียกว่า เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ทั้งสี่ตัวเขาเรียกว่าอาการของจิต อาการของจิตเฉพาะวิญญาณตัวเดียว มันไปผสมผสานอยู่กับร่างกายเราทุกส่วน อยู่ที่ตา เขาเรียกว่าวิญญาณในตา ถ้าตาไม่มีวิญญาณก็ไม่เห็นอะไร เห็นก็ไม่รู้อะไร หูเหมือนกัน ถ้าขาดวิญญาณในหูก็ฟังไม่รู้เรื่อง เหมือนคนที่ตาย คนที่ตายนั้นคือว่าวิญญาณในหู ตา จมูก ลิ้น หมดสภาพไปแล้ว ถึงจะมีตาก็รับรู้อะไรไม่ได้ จะมีหูก็ฟังอะไรไม่รู้เรื่อง นี่ว่ามันหมดสภาพ วิญญาณออกจากร่างไปแล้ว แต่เมื่อวิญญาณยังอยู่ในร่างเรามันก็ทำได้ทุกสิ่งทุกอย่างขณะที่เรายังมีชีวิตอยู่

นี่คือว่าตนเราที่ว่ามามีลักษณะ ๒ ตนด้วยกัน (๑) ตนคือธาตุสี่ คือ ธาตุดิน ธาตุน้ำ ธาตุลม ธาตุไฟ ที่เรามีก่อนนี้มันต้องสมดุลกัน (๒) ตนคือใจของเรานี้ก็มาอาศัยร่างกายเรานี้อยู่

อุบายเจริญปัญญา

กายทุกส่วนที่ใจเราต้องสร้างขึ้นมา พุดง่าย ๆ ว่า ร่างกายเรานี้เป็น บ้านพักของใจหรือบ้านของใจก็ได้ หรือบ้านของจิตก็ได้ เหมือน ว่าจิตเราสร้างร่างกายนี้ขึ้นมา แต่เริ่มต้นจริงๆ ก่อนมาเป็นร่างกาย เราได้เนื่องจากอะไร มันมีเหตุปัจจัยของมัน วิญญาณของคน ที่ มาเกิดแต่ละคนนั้นเป็นเพียงวิญญาณล้วนๆ ไม่มีวิญญาณอื่นใด จะหาบาทมกระดูก เอ็น เส้นผมมาเกิดแม้แต่วิญญาณเดียว เมื่อ มาเกิดในท้องแม่ จิตสังขารนี้แหละมันจะปรุงเกิดเป็นสังขาร การปรุงแต่งเอาธาตุสี่ขึ้นมา

ธาตุสี่นี้มาจากไหน มาจาก ล้ำ ปา วะ ธาตุของพ่อแม่ เขาว่าหยดน้ำมันเดียว เขาว่า “สเปิม” อันนั้นแหละ คือจิตจะมา ก่อสร้างตัวนี้แหละขึ้นมาเป็นรูป เป็นธาตุสี่ขึ้นมาที่ตรงนี้ ที่นี้ตัวเรา เกิดขึ้นมา เราก็ต้องมองดูว่า เรามาเกิด เกิดจากอะไร เกิดจาก ก้อนที่มันแก่เป็น ใครเป็นคนแก่ พ่อแม่เราเป็นคนแก่ เมื่อเรา เกิดจากพ่อแม่ของเรา เมื่อพ่อแม่เราแก่เป็น เราก็ต้องแก่เป็น เมื่อ พ่อแม่เราตายเป็น ปู่ย่าตาทวดตายเป็น เราก็ต้องตายเป็นเหมือน พ่อแม่ปู่ย่าตาทวดของเรา เราเกิดจากสิ่งที่ไม่เที่ยง เมื่อพ่อแม่เรา ไม่เที่ยง ร่างกายเราก็ไม่เที่ยงด้วย เมื่อพ่อแม่เรามีความทุกข์กาย ทุกข์ใจอยู่ เรามาเกิดที่นั่น เราก็เป็นทุกข์เหมือนกับพ่อแม่ของเรา นี่คือบ่อเกิด เป็นอย่างไรเราก็เป็นอย่างนั้น ให้เรามองภาพย้อน หลังคืออดีต อดีตชาตินี้นะ แล้วชาติปัจจุบันก็คืออดีตชาติ คือ

๔

อุบายเจริญปัญญา

ชาตินี้ที่ล่วงเลยจากปัจจุบันมาหลายปี เรามองย้อนหลังดูก็แล้วกันว่ามันเป็นอย่างไรจนถึงปัจจุบันนี้ เมื่อเกิดขึ้นมาแล้วก็มีการแก้ตามๆ กันมา ธรรมชาติเป็นอย่างนั้น เหมือนต้นไม้ต่างๆ ที่มันเกิดขึ้นมาแล้ว มันก็ต้องแก้ตามธรรมชาติของมัน ลัทธิทุกประเภทเกิดขึ้นมาก็ต้องแก้โดยธรรมชาติของมัน ห้ามไม่ได้ความแก้อันนี้ถึงจะมีอาหารการกินดีอย่างเลิศเลอดีสักปานใดก็แล้วแต่ มันก็ยังแก้อยู่ จะมีที่พักพอาศัย ที่หลับที่นอนดี เอาแผ่นทองคำมาปูให้นอนหนาเป็นต้นๆ อย่างไรก็แล้วแต่ ร่างกายของเรามันก็แก้ นั่นแหละ นี่เรียกว่าเรามาอาศัยธาตุอาศัยชั้นนี้อยู่ชั่วคราว

เรื่องใจของเราจริงๆ แล้ว ที่พักพิงอยู่แน่ๆ ไม่มี ชาติที่อยู่จริงจึงไม่มี ในสามภพนี้ไม่มีบ้านพักที่อยู่ของใจแน่นอนสักแห่งหนึ่ง ถึงจะไปพรหมโลกก็ไปชั่วคราว เมื่อหมดบุญหมดอำนาจของญาณของฌานแล้วก็ต้องมาเกิดอีก หรือจะไปสวรรค์ ไปก็ไปชั่วคราวอีก เมื่อหมดบุญกุศลก็ไปที่อื่นอีก หรือจะมาเป็นมนุษย์ก็มาเกิดชั่วคราว มนุษย์เรา เมื่อถึงเวลาก็ตายกันไป หรือจะไปเกิดเป็นสัตว์เล็กสัตว์ใหญ่ สัตว์บกสัตว์น้ำก็ตาม ก็เกิดชั่วคราวแล้วก็ตายไปอีก

นั่นแหละจิตวิญญาณของเราที่แหละจึงไม่มีที่อยู่แน่นอนอน เขาว่าจิตจรจัดเร่ร่อนไปเรื่อยๆ ที่นี้การเป็นมาอย่างนี้เป็นมานานเท่าไร? นับไม่ถ้วนประมวลไม่จบ มันยาวนานเหลือเกิน นี่ว่าเกิด

อุบายเจริญปัญญา

มาแต่ละชาติ แต่ละชาติก็มาแก่ มาเจ็บ มาตาย พุดง่ายๆ คือเกิด
มาก็มาหาอยู่ หากิน แล้วก็มาตาย เกิดมาแล้วก็มามีความทุกข์
แล้วก็มาตาย มีเท่านี้คนเรา ไม่เกินนี้ไปได้เลย เกิดมาหาอยู่
หากิน ก็มาทุกข์ก็มาตาย ทุกชาติทุกภพเป็นอย่างนี้ที่ผ่านมาในอดีต
ความเป็นมาในอดีตเป็นอย่างไรก็ดูในชาติปัจจุบัน ในชาติปัจจุบัน
นี้เราเกิดมาก็มาแก่ หาอยู่หากินก็มาทุกข์ก็มาตายในชาตินี้

ที่นี้เราจะมากอบโกยอะไรกับโลกอันนี้ เช่นวัตถุธสมบัติของ
โลกที่เราหากันอยู่ทุกวันๆ นี้ เราหลอกตัวเอง ในชาติก่อนๆ
เราก็หาอย่างนี้มาแล้ว บางทีก็สมหวังบ้างไม่สมหวังบ้าง ส่วนมาก
ไม่สมหวัง ไม่อึดพอในวัตถุธสมบัติของโลก ถึงได้ขอปรารถนา
ล่วงหน้าไปก่อนในชาติ เออชาติหน้าขอให้ข้าพเจ้ารวยอย่างนั้น
รวยอย่างนี้ นี่ขอปรารถนา การขอปรารถนาอย่างนี้มีชาติใดบ้าง
ที่สมปรารถนา ไม่มีสักกะชาติเดียว ก็ในชาตินี้เราสมปรารถนามั้ย
ก็ไม่ ยังบกพร่องอยู่ ยังมีความต้องการอยู่ คืออยากรวย อยาก
ได้อยากมี เมื่อชาตินี้ไม่สมปรารถนา เราก็ต้องปรารถนาต่อไป
ชาติหน้า สาธุ ทำบุญทำทาน จะรักษาศีลอะไรก็แล้วแต่ แต่ละวัน
แต่ละครั้ง ก็มีความปรารถนาต่อไปอีกว่า ไปสวรรค์บ้าง ขอให้
รวยบ้าง ชาติหน้าขอให้รวยบ้าง ว่ากันไปโน้นอีก นี่มันหลอก
ตัวเองไปเกิด

อุบายเจริญปัญญา

ทั้งที่ไม่สมหวังแม้แต่ชาติเดียวก็หลอกตัวเองไปเรื่อยๆ ดูเถาะว่าชาติหน้าที่จะไปเกิดนั้นนะ มันจะเหมือนชาตินี้มัย เหมือนกันไปเกิดท้องพ่อแม่แห่งเดียว ไปเกิดในก้อนที่ทุกข์ ไปเกิดที่ก้อนอนิจจัง เกิดก้อนอนัตตา อันเดียวกันนั่นแหละ เมื่อเกิดมาก็เหมือนกับชาตินี้ทั้งชาติเลย ไม่แตกต่างกัน นี่เรามองภาพอนาคตกันไว้ว่า ตัวอนาคตที่ยังไม่มาถึงก็ดี อดีตที่ผ่านไปแล้วก็ดี จะเหมือนชาติปัจจุบันนี้มัย เหมือนกันทั้งหมดเลย นี่เรามองภาพความจริง เราสอนตัวเองให้เป็น เมื่อเกิดขึ้นมาแล้วเหี้ย ไม่มีใครได้อะไรในสมบัติโลกอันนี้

ที่เราพูดกันว่าสมบัตินี้เป็นของเรา อันนี้ก็ของเรา ของเราทุกประเภทที่หามาได้เหี้ย มันจริงหรือเปล่า มันจริงส่วนหนึ่งจริงในสมมติว่าเป็นของเราเฉยๆ ความจริงแท้แน่นอนไม่เป็นจริงหรอกๆ จริงขณะเรามีชีวิตอยู่เท่านั้นเอง เมื่อเราตายไปแล้ว วัตถุประสงค์ที่เราว่าเป็นของของเราก็หมดสภาพ ไม่มีคนใดคนหนึ่งตายไปแล้วหาบหาวัตถุประสงค์บ้านเรือนข้าวของเงินทองไปได้ แม้แต่คนเดียว นี่เราหลอกตัวเองเฉยๆ นี่เรามาพิจารณากันตรงนี้

การมาเกิดกับโลกนี้มันมีส่วนดีสำหรับคนมีปัญญาที่ดีตัวอย่างพระพุทธเจ้าของเราไง หรือพระอริยเจ้าทั้งหลาย ท่านมาสร้างบารมีก็ต้องมาสร้างกับโลกอันนี้ เป็นมนุษย์สมบัติ

อุบายเจริญปัญญา

ที่สมบูรณ์แบบ เรียกว่ามาสร้างบารมี เมื่อสร้างบารมีแล้วนี้ เมื่อท่านภาวนาปฏิบัติ เมื่อมาบรรลุลุทธิธรรมเป็นพระอริยเจ้าก็ดี เป็นพระพุทธรเจ้าก็ดี ก็เป็นมนุษย์นี้แหละเป็นพระพุทธรเจ้า หรือพระอริยเจ้าก็เป็นมนุษย์เราที่แหละที่เป็นพระอริยเจ้า แต่บารมีส่วนที่เป็นพระพุทธรเจ้าพระอริยเจ้าท่านทำอย่างไร เราเองมาพิจารณากัน ท่านมามองสิ่งที่ท่านหลง คำว่า หลง หลงอะไรบ้าง ตามหลักที่เราพูดกันว่า เราเคยได้ยินครูบาอาจารย์พระพุทธรเจ้าบ้าง พวกนี้ละ ความโลภนะ ละความโกรธนะ ละความหลงนะ นี้เราฟังกันมายาวนาน แต่วิธีการละ ละอย่างไรนั้นนะ ส่วนมากท่านไม่แจกแจงให้ฟังหรอก อาจจะไม่รู้ก็ได้

หลายคนเคยได้ยินได้ฟังมีย่ำว่า การละความโลภก็ไปให้ท่านเยอะๆ ให้ท่านมากๆ อันนี้มันไม่ใช่ทางละความโลภ เขาว่าตัวกำจัดขี้ตระหนี่เฉยๆ อันละความโลภจริงๆ ไม่ใช่ละตัวนี้ มันละด้วยปัญญา หรือบางทีก็พากันไปนึกคำบริกรรมทำสมาธิ เพื่อให้จิตใจได้มีความสุขมีความสบาย เพื่อให้ความโลภหมดไปสิ้นไป หรือให้ความโกรธหมดไปสิ้นไปก็ตาม วิธีการทำสมาธิมันไม่ใช่เป็นเรื่องละความโลภ ความโกรธอะไรๆ เลย แต่เพียงเอาไปข่ม ข่มได้ คือข่มไม่ให้โลภได้บ้างในขณะที่นั่งสมาธิ หรือข่มไม่ให้โกรธได้

ในขณะที่นั่งสมาธิ เพียงข่มเฉยๆ ไม่ใช่เรื่องละ เรื่องละมัน

อุบายเจริญปัญญา

เกี่ยวกับสติปัญญาที่มาสอนใจ ให้ถือว่าความโลภมันอยู่ที่ไหน อยู่ที่ใจของเรา ความโกรธอยู่ที่ไหน อยู่ที่ใจของเรา ความหลง อยู่ที่ไหน อยู่ที่ใจของเรา นั่นแหละใจเรานั้นยังกลมกลืนกันอยู่ในความโลภ ความโกรธ แล้วก็ความหลงที่นี้

การศึกษาวิธีการละโลก โกรธ หลงที่ใจเรา ให้เราศึกษาส่วนนี้ง่าย ๆ ว่า ใจความโลภนี้เป็นตัวยาบสุดนะ เป็นตัวยาบสุด คำว่าโลภคำเดียวเอาอะไรมาโลภ ตัวโลภจริงๆ คือจิตคือใจเราเป็นตัวโลภ สิ่งที่ทำให้โลภคืออะไร นั่นคือวัตถุสมบัตินี้เองหยาบสุดแล้ว เรื่องวัตถุสมบัติที่เราโลภกันอยู่ คือว่าพอไม่เป็น อิมไม่เป็น หวงแหน หามาได้ก็ไม่อยากให้คนใดคนหนึ่งหลายคนต่อหลายคนไม่อยากจะกินอยากทานด้วยเข้าไป กลัวจะหมดเงินหมดทอง นี่แหละความโลภหมักหมมใจตัวเอง คือไม่คิดล่วงหน้าว่า เราเกิดมากับโลกอันนี้เยะ มีใครบ้างที่มาหอบหามสมบัติของโลกไปได้ตลอดกาล มันไม่มี

ถ้าคนมีความฉลาดทางสติปัญญาของตัวเองแล้ว เขาจะเอาวัตถุเงินทองข้าวของที่มีอยู่มาแปลงเป็นบุญกุศลได้ มาเปลี่ยนได้ นั่นแหละเอาวัตถุธาตุของโลกมาเปลี่ยนมาแปลงให้เป็นบุญกุศล นั่นหมายถึงการให้ทาน ที่เราเรียกกันว่าทาน เสียสละสิ่งของที่มีอยู่ให้แก่พระแก่สงฆ์ก็ได้ ให้แก่คนกำพร้าอนาถาก็แล้วแต่ คือเสียสละกับคนที่ด้อยโอกาสกว่าเรา คือให้ไป นี่ว่าการสร้างบารมี

อุบายเจริญปัญญา

ตัวนี้ เราก็พิจารณามุมหนึ่งว่า การละความโลภตัวเองเป็นลักษณะ ปัญญาสนใจไม่ให้โลภ สอนยังไงคือเอาวัตถุสมบัติที่เราจะมาพิจารณาว่า เรามาเกิดตายเกิดตายกับโลกอันนี้มีส่วนหนึ่งที่ว่า เราความยึดมั่นถือมั่นว่าสิ่งนี้เป็นของของเรา บ้านเรา เงินเรา รถเรา ไร่สวนต่างๆ ของเรา ความยึดติดผูกพันของสิ่งเหล่านี้ มันเป็นห่วง มันเป็นตัวถ่วงให้คนมาเกิด ใจของคนเราถ้าไปยึดติดในสิ่งใด ผูกพันในสิ่งใด ใจเรามาเกิดในของสิ่งนั้น นี่คือการจะมามองหาสิ่งที่ผูกพัน

ที่นี้การภาวนาปฏิบัติท่านว่าให้วาง อย่าไปยึดมั่นสิ่งหนึ่ง สิ่งใดว่าเป็นของของเราที่แน่นอนตายตัว ให้เข้าใจเพียงสั้นๆ ว่า เป็นของเราแค่สมมติว่าเป็นของเรา สมบัติที่มีอยู่ทั้งหมดนี้ให้เข้าใจว่าเพียงอาศัยกันขณะยังมีชีวิตอยู่ เมื่อใดเรามีชีวิตอยู่ก็อาศัยกันไป หากันไป อยู่กันไป กินกันไปเท่านั้น เขาว่าปัจจัยอาศัย สมบัติที่ว่ามานี้ เมื่อเราตายไปจากโลกอันนี้ หรือให้ลูกหลาน สืบทอดต่อๆ กันไป ลูกหลานผู้สืบทอดต่อๆ กันไปนั้นเขามีสิทธิ์เอาไปด้วยได้มัย ไม่ได้เหมือนกับเรา เขาก็ทิ้งให้ลูกให้หลานเหลนต่อๆ กันไปเรื่อยๆ นี่ว่าสมบัติของโลก

เราอย่ามาทำใจให้เราหลงของสิ่งนี้ คือ หลงตามความโลภตัวเอง ไปยึดของสิ่งใดมาเกิดกับของสิ่งนั้นแน่ คำว่าสวรรค์ คำเดียว ยังไม่ถึงนิพพานนะ เอาแค่สวรรค์ก่อน สวรรค์คำเดียว

อุบายเจริญปัญญา

เนี่ย พระพุทธองค์ท่านสอนแล้วสอนอีกว่า ผู้จะไปสวรรค์ได้ยากมาก อันนี้มีการเปรียบเทียบว่าเหมือนกับโคตัวหนึ่ง มี ๒ เขาชนมี้ก่ชน เป็นล้านล้านชนก้แล้วกัน นั้นแหละคนที่จะไปสวรรค์ได้ก็เหมือนกับเขาโคมี ๒ เขาเท่านั้น ผู้ที่ไปไม่ได้เท่าชนโคทั้งตัวให้เราคิดมุมนี้ว่า มันเป็นไปได้มั๊ย

คนทำบุญทำทานยุคนี้สมัยนี้ มีการภวานาปฏิบัติบ้าง รักษาศีลบ้าง ให้ทานบ้างเหมือนกับว่าจะไปสวรรค์กันทุกคน เวลาตายไปก็นิมนต์พระสงฆ์องค์เจ้ามาสวด กุสลา มาติกา บังสกุลส่งวิญญูณไปสวรรค์ ก็เหมือนพ่อแม่หรือผู้ตายนั้นจะไปสวรรค์ทุกคน ผู้อยู่เบื้องหลังผู้ยังมีชีวิตอยู่ก็สบายใจถือว่าเขาไปสวรรค์แล้ว มีพระส่งเขาไปสวรรค์แล้ว นี่ละความเชื่อถือของเราเป็นอย่างนี้ มีความเข้าใจความจริงในชีวิตอย่างนี้ แท้จริงลึกๆหาเป็นเช่นนั้นไม่ การทำอย่างนี้เป็นอุบายปลอบใจตัวเอง หาวิธีออกของตัวเองง่ายๆ เพื่อให้สบายใจเฉยๆ จริงๆ ความยึดมั่นถือมั่นของแต่ละคนที่ตายไปนั้นว่า มีความคิดเห็นเป็นอย่างไร อันนี้ไม่รู้กัน

แต่พระพุทธเจ้าเรารู้ว่าใครจะไปสวรรค์ หรือไม่ไปสวรรค์หรือเข้าใจง่ายๆ ว่า คนนั้นทำบุญทำทานมาก สร้างโบสถ์ สร้างวิหารเจดีย์มากมายก่ายกอง บุญกุศลมากมายก่ายกอง เมื่อตายไปก็ไปสวรรค์แล้วละ อันนี้ความคิดของเรา ดูแล้วก็เหมือนว่า

อุบายเจริญปัญญา

จะเป็นเช่นนั้น แต่มันไม่เป็นทุกคนนะที่นี้ มันเป็นอยู่ มันเป็นไปได้ แต่เป็นน้อยมากที่จะเป็นไปได้อย่างนั้น ก็จริงอยู่ขณะที่ทำบุญทำทาน ใจว่าเริงเบิกบาน มีบุญกุศล แต่วันสุดท้ายตอนจิตจะออกจาก ร่างนี้สำคัญมากเลย สำคัญมากเป็นพิเศษ เขาว่าเรือมันจะล่มเวลา จะจอดเรือนี้แหละ

ภาษาโบราณว่า เมื่อจิตจะออกจากร่างหรือตายไปนี้ มันจะมี กรรมนิमित มันจะปรากฏ ถ้าเบื้องต้นยังไม่แก้ไข ยังห่วงนั้น ห่วงนี้อยู่ ยังห่วงลูกบ้าง ห่วงหลานบ้าง ห่วงทรัพย์เงินทองของ สมบัติบ้าง การทำบุญเป็นส่วนหนึ่ง แต่ความห่วงเป็นอีกส่วนหนึ่ง เป็นลักษณะมี ๒ ส่วนด้วยกัน การทำทาน ทำทานใจมีความ เบิกบานในที่ทำทานก็จริง แต่ส่วนหนึ่งเราไม่แก้ไขคือความผูกพัน ความห่วง ความอาลัย ถ้าเราไม่ได้แก้ไขจุดนี้ เมื่อจิตเราจะตาย ออกไปหรือว่าออกจากร่างไป มันจะเป็นนิमितขึ้นมา เขาว่า กรรมนิमित แวบเดียวขึ้นมาเท่านั้นแหละ มันจะคิดสำนักห่วงคนนั้น บ้างคนนี้บ้าง ห่วงเงินห่วงทอง ห่วงลูกห่วงหลานขึ้นมา นั้นแหละ คือตัวสำคัญ สำคัญที่ว่าคนนั้นแทบจะไม่ว่าเกิดขึ้น ออกจาก ร่างปั๊บ แทนที่จะไปสวรรค์มันไม่ไปเสียแล้ว ตัวห่วงตัวผูกพัน มันมีความรุนแรงมากที่สุด มีนิทานเล่าให้ฟัง

มีอยู่ตระกูลหนึ่ง ครอบครัวหนึ่งก็แล้วกัน พ่อ แม่ กับลูก อีก ๓ คน คนหัวปีก็เป็นผู้ชาย คนกลางมาที่ ๒ ก็เป็นผู้ชาย

อุบายเจริญปัญญา

ผู้สุดท้ายเป็นผู้หญิง ลูกชาย ๒ คน ในลูก ๒ คน มีคนหนึ่ง
 ที่เป็นคนใจบุญเป็นกุศล คือชอบบวช ก็ออกบวช พ่อแม่อนุญาต
 ให้บวช เมื่อบวชมาก็เร่งภาวนาปฏิบัติจนสิ้นอาสวะบรรลุธรรมเป็น
 พระอรหันต์ นี่ลูกคนกลาง แต่ลูกคนหัวปี เกเร ไม่เอาไหนเลย
 ชอบเล่นเตร็ดเตร่ กินเหล้าเมายาไปเรื่อยๆ เบื่อยๆ ตามเพื่อนฝูง
 ไปเรื่อย พุดง่ายๆ ว่าไม่เอาการเอางานอะไร ทีนี้ผู้เป็นพ่อ
 อดก็ไม่เข้า พระเจ้าก็ไม่เอา จะไปหมกหมมอยู่กับนานั้นแหละ
 ถ้าไปนานก็ทำนาทั้งวันก็ยังอยู่ได้ แดดออกฟ้าฝนไม่ว่าละ ทำการ
 ทำนาก็ละซยัน คือจิตมันผูกพันอยู่กับนา ผู้เป็นแม่ ตื่นขึ้นมา
 ได้ตะกร้ากับเสียมก็ไปสวน ไปลับนั้นบ้างลับนี้บ้างในป่าในสวน
 ชอบไปสวน เรียกว่าจิตผูกพันกับสวนอย่างเดียว มันไม่ได้ผูกพัน
 ทางวิชาศาสนา มีจิตผูกพันห่วงอยู่กับสวนอย่างเดียว ทีนี้
 ลูกสาวคนเล็กคนสุดท้าย ก็ชอบแต่งตนแต่งตัว ก็มีสระอยู่
 หน้าบ้าน ไปปลูกต้นไม้สวยๆ รอบข้างสระ คำๆ มาเย็นๆ มากี่
 แต่งตัวสวยๆ ไปเดินอ่อนแอ่นๆ ดูดอกไม้โน้นบ้าง ต้นไม้โน้นบ้าง
 เอาใส่ปุ๋ยมันบ้าง อยู่อย่างนั้นแหละ คือติดต้นไม้ติดดอกไม้ แล้ว
 ก็มีใบบัวดอกบัวเกิดขึ้นในสระสวย ก็ไปนั่งดูดอกบัวสวยอยู่นั้น
 แหละ ไม่ทำอะไร ตอนเช้าก็ดี ตอนเย็นก็ดี ประคบประหงมดอกไม้
 ของตัวเองอยู่อย่างนั้นแหละ นี่ลูกสาวคนเล็ก

ทีนี้ต่อมาระยะหนึ่ง โรคอหิวาต์เกิดขึ้น ผู้เป็นพ่อก็ตาย

อุบายเจริญปัญญา

ผู้เป็นแม่ก็ตาย ลูกสาวคนเล็กก็ตาย ตาย ๓ คน ขณะที่ตายไปนั้น จิตของพ่อก็ห้วงกับนา ตายไปเป็นหมู เป็นหมูท้องใหญ่ อยู่กับนานั้นแหละ ดันตั้นนั้นบ้าง ดันตั้นนั้นบ้าง นี่กลายเป็นหมู เพราะห้วงนามาก ผู้เป็นแม่ตายไปเป็นอะไร เป็นงู เกี่ยวเอา ตันนั้นบ้าง เกี่ยวเอาตั้นนั้นบ้างอยู่อย่างนั้นละ เลื้อยไปโน่นบ้าง เลื้อยไปนี่บ้างตามสวนนั้นแหละ คือห้วงสวนมากไป กลายเป็นงู ส่วนผู้ลูกสาวคนเล็กกลายเป็นเขียด แต่ละวันๆ ก็เต็นไป เต็นมาตามต้นไม้ที่เราชอบนั้นแหละ เต็นดูนั้นบ้าง เต็นดูนี้บ้าง อยู่อย่างนั้น ขณะเดียวกัน เหมือนกับว่ากรรมส่วนนี้มันจะเปิด เผยอยู่นิดหนึ่ง ไข่ลูกสาวคนเล็กมันนึกได้ เอ๊ เราตายมาเป็นเขียด นึกได้ขึ้นมา ก็คิดอยากจะไปดูบ้าน ที่นอน แบ่งเป็นยังงี้น้อ น้ำหอมเป็นยังงี้น้อ หวีเป็นยังงี้น้อ คิดถึงน้ำหอม คิดถึงแบ่ง เครื่องแต่งตัวของตัวเองในห้องนอน พออยากจะขึ้นไปดูห้องนอน ตัวเองแต่ก็ขึ้นไม่ได้ ปีนบันไดขึ้นไม่ได้ ก็เต็นอยู่อย่างนั้นแหละ รอบบันไดอยู่อย่างนั้นแหละ ขึ้นไม่ได้

ขณะเดียวกันผู้เป็นแม่ ก็มีความคิดขึ้นมาในลักษณะเดียวกัน คิดถึงบ้าน เอ๊ เราตายมาเป็นงูแล้วนี่ ในที่บ้านเราเคยซุกซ่อน เอาเงินไว้ไหนบ้าง เอาทองไว้ไหนบ้าง ก็จำได้ ก็อยากจะมาดูว่า มันมีหรือเปล่า อยู่หรือไม่ ก็มาเพื่อที่จะขึ้นมาดูของ ขณะเดียวกันนั้นเอง พอเลื้อยออกจากสวนมาก็มาเจอกับเขียดเต็นอยู่

อุบายเจริญปัญญา

ตรงบันได คือลูกสาวนั้นแหละ มันหลงกันแล้วตรงนี้ นี่คืออาหารของเรา มาเจออาหารของดีแล้ว จับเอาซะ กลืนเลยทั้งตัวเลย มันไม่รู้ว่าเป็นลูกสาวเรา นี่คือมันหลงไปแล้ว มันคนละภพไปแล้ว กลืนลูกตัวเองโดยไม่รู้ตัว เป็นอาหารของเราที่ว่า งูกินเขียด พอกินแล้วก็เลื้อยตามบ้านขึ้นๆ ลงๆ อยู่อย่างนั้นแหละ

ขณะเดียวกัน ผู้เป็นพ่อที่เป็นหมอยู่ในนาก็นึกขึ้นได้ เอ๊ เราคิดถึงบ้านน้อ เป็นยังงี้น้อที่บ้าน กลายเป็นหมูนึกได้ขึ้นมา ก็อยากจะมาดูบ้าน พอมาดูบ้าน มาถึงพอดีพอดี มาเห็นงูอยู่ในข้างล่างที่บ้านก็เต็นใส่ คาบงูพัดเลย กลืนกินงูทั้งตัวไปเลยแหละ มันรู้หรือเปล่านั้นคือเมียเรา มันไม่รู้ คนละภพไปแล้ว นี่ขณะก่อนมานี้ที่ว่าพ่อ แม่ น้องสาวที่ตายไปแล้ว พี่ชายคนโตที่เกเรได้กลับมาบ้านเรา มาแทนบุญมรดกพ่อแม่ ก็ไปนานั้นแหละ ไปนาก็พอดีพอดี ไปเห็นรอยหมูที่มันดันปาดันเขาอยู่ในทุ่งนาว่าหมูป่ามากินที่นา ก็ไปทำปิ่นเพลิงไปคอยดู พอดีหมูมันกินงูอิ่มแล้วก็กลับไปทำงานต่อคือไปนาต่อ ดันดินไปดันดินมาอยู่นั่นละ ไอ้ลูกชายมันรู้ว่าหมูเป็นพ่อของเราหรือเปล่า ไม่ ปิ่นเพลิงยิงไปก็ต้อมเดียวลงกับที่เลย

พอเสร็จแล้วก็นึกถึงน้องชายตัวเองที่เป็นนักบวชอยู่ ก็ไปหาน้องชาย นิมนต์น้องชายมากินลาบหมู กินอ่อมหมูก็แล้วกัน

อุบายเจริญปัญญา

น้องชายก็รู้แล้วว่าลูกฆ่าพ่อ มีญาณหยั่งรู้แล้วว่า พี่ชายเราหลงผิดแล้ว เห็นว่าเป็นหมู ที่จริงฆ่าพ่อตัวเอง พ่อพี่ชายไปบอก นิมนต์น้องไปกินลาบหมูเถอะ น้องชายเลยถามว่า พี่เป็นหมูจริงหรือเปล่า หมูจริงๆ ลี จำได้เป็นหมูจริงๆ น้องเลยบอกว่า พี่ที่พี่นึกว่าหมูนั้นนะ ที่ว่าตายนั้นนะ ว่าหมูนั้นนะ ไม่ใช่หมูนะพี่ นั่นคือพ่อของเรา เอาละง พี่ชายง ก็ดันกันอยู่อย่างงั้นละ ก็ว่าหมูอยู่อย่างงั้นแหละ ไอ้น้องชายก็ว่าเป็นพ่ออยู่อย่างงั้นแหละ เอาอะไรมาตัดสินชี้ขาดว่าใครเป็นใคร น้องเลยสั่งว่า พี่ ถ้าพี่ไปเอาเม็ดไปผ่าท้องหมูคุณนะ ในพุงหมูท้องหมูมันจะมีงูตัวหนึ่งอยู่ งูตัวในท้องหมูนั้นละคือแม่ของเรา แล้วก็ผ่าท้องงูอีกครั้งหนึ่ง จะมีเขียดคือกบอยู่ในท้องงูนั้นตัวหนึ่ง นั่นคือน้องสาวของเรา พี่ชายถึงง ไม่แน่ใจกลับมาก็มาผ่าท้องหมู ก็เห็นงูจริงๆ ด้วย ผ่าท้องงูไปอีก ก็เห็นกบจริงๆ ด้วย จึงสะดุดใจขึ้นมา เออ คนเรานี่ มันเป็นได้อย่างงี้ๆ นี่เป็นเพราะอะไร

เป็นเพราะว่าเมื่อมันยึดมั่นถือมั่นของสิ่งใด จิตวิญญาณจะอยู่ตรงนั้น ถึงบุญกุศลเคยสร้างมามากมายก็อย่างหนึ่ง ขณะสุดท้าย ขณะจิตออกจากร่างนาที่สุดท้ายนะ จิตมันห้วงอะไร เอาตรงนั้นเป็นหลัก นี่พลังใหญ่อยู่ตรงนั้น มันจะไปเกิดตรงนั้นทันที บุญก็เอาไว้ก่อน บุญหายม้วย ไม่หาย แต่พลังไม่มีในขณะนั้น มันต้องไปเกิดที่ที่ห้วงก่อน เขาว่าคนไหนทำบุญมาก ทำบุญไว้มาก บุญมีมาก ไปสวรรค์ ถ้าเป็นบาปมาก ไปตกนรก อย่างนี้เป็นต้น

อุบายเจริญปัญญา

นี่โบราณท่านพูดว่า จริงไหม

จริงสิ คำว่า มาก คำเดียวนี้เอาอะไรเป็นตัววัด คือมาก
ในขณะที่จิตจะออกจากร่าง ในขณะที่จิตออกจากร่างนั้น จิตใจเรา
เอนไปทางไหนมากกว่ากัน นี่เขาว่ามาก มากอย่างนี้ จิตเอนไป
ทางไหนมากกว่ากัน ไปยึดอะไรมากกว่ากัน เอาสุดท้ายเป็นหลัก
เป็นหลักของคำว่ามาก เท่านั้น ไม่มีปัญหา นี่เอง พระองค์เจ้า
ถึงว่าผู้ที่จะไปสวรรค์ได้เท่าโค ๒ เขา คนไปไม่ได้เพราะ
เหมือนกับชนโคทั้งตัวนั้นนะ ก็เป็นเพราะอย่างนี้ นั่นละคนทำบุญ
มากๆ นึกว่าเราไปสวรรค์ได้ มันไม่ใช่ง่ายๆ อย่างนั้น อยู่กับ
การยึดติดผูกพัน

ถ้ายึดติดผูกพัน ถ้าติดอยู่ในบ้าน ห่วงบ้านตัวเอง แทนที่
จะไปสวรรค์ได้ มันไม่ได้ไปตรงนั้น ไปเป็นนกพิราบเอ๋ย เป็น
หนูเอ๋ย เป็นคางคกเอ๋ย วิ่งตามบ้าน คือห่วงบ้าน ถ้าห่วงแมว
ก็เกิดเป็นลูกแมวไป ถ้าห่วงสุนัขก็เป็นลูกสุนัขไป นี่เป็นต้น
ถ้าห่วงลูกห่วงหลานก็ค่อยไปเกิดเป็นลูกเขาต่อไป นี่ตัวห่วงตัว
ผูกพันสำคัญมากเลย ต้องแก้ไข ถ้าห่วงสมบัติที่ว่ามีนั้นก็กลายเป็น
สัตว์ต่างๆ ที่ว่าเนี่ย ไปคอยดูผูกพันกับสิ่งเหล่านั้นอยู่
เหตุใดถึงว่า ผีก็ตัวเองอย่ายึดติดในของสิ่งใดๆ มีก็มีไป หาไป
เอาไป

แต่ที่มีแล้ว หาแล้วอย่าถือว่าสิ่งนี้เป็นของของเราตายตัว

อุบายเจริญปัญญา

ให้ถือว่าสมบัติที่เรามีอยู่นั้นนะ เป็นสาธารณะของครอบครัว
 ของใช้ประจำวันประจำชีวิตเราเท่านั้น อย่าไปยึดติดในของสิ่ง
 เหล่านี้ นี่ต้องสอนใจตัวเองให้เป็น คือว่าเป็นของเราเป็นได้มี
 เป็นได้แค่สมมติว่าเป็นของเราเท่านั้น จริงๆ มันไม่ใช่ รักษา
 กันไป ดูแลกันไปถึงชีวิตจะหาไม่ นี่คือฝึกใจ การฝึกใจอย่างนี้
 เขาเรียกว่า ภาวนา การภาวนาปฏิบัติที่เราฟังกันมาตั้งแต่วันนั้น
 จนถึงบัดนี้ ยังตกเถียงกันไม่หยุดไม่หย่อน คือความไม่เข้าใจ
 ของคน หลักภาวนามี ๒ หลักด้วยกัน อันนี้จะพูดเรื่องภาวนา
 ให้ฟังนะ การภาวนามีอยู่ ๒ หลักด้วยกัน

หลักที่หนึ่งเขาว่าหลักห้ามความคิด เรียกว่า ทำสมาธิ
 การทำสมาธิทุกประเภท ครูบาอาจารย์จะสอนว่าอย่าคิดอะไรนะ
 ให้จิตอยู่ในคำบริกรรมอย่างเดียว อย่างที่ว่า อะตังนนานวาคะ
 เมยยะ นัปะปะกั๊งเข อะนาคะตัง, บัจจุปปันนัญ จะ โยธัมมัง
 ตัตถะ ตัตถะ วิปัสสะติ ...

การทำสมาธิให้จิตอยู่นิ่ง อย่าได้คิดเรื่องอดีตที่ผ่านมาไปแล้ว
 อย่าไปคิดถึงสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น อนาคตต่างๆ อย่าไปคิดถึง ให้
 อยู่ในปัจจุบันตรงนี้ นี่คือ หลักห้ามความคิด คือการทำอยู่
 ในปัจจุบัน นี่หลักหนึ่ง ที่ปัจจุบันที่ว่ามานี้มีลักษณะ ๒ ประเภท
 อันหนึ่งปัจจุบันของสมาธิ ขณะที่ทำสมาธิต้องทำอย่างที่ว่ามานี้
 หลักอีกอันหนึ่งที่เขาว่า หลักวิปัสสนาภาวนา อันนี้สำคัญมากเลย

อุบายเจริญปัญญา

ส่วนมากเราเข้าใจกันแต่สมณะภาวนา หลักวิปัสณาภาวนานี้ ๙๙.๙๙ % คนจะไม่เข้าใจส่วนนี้ เพียงสอนกันทั่วๆ ไปว่า เอ้า ทำสมาธิกันไปเถอะ เมื่อจิตสงบดี ปัญญาเกิดขึ้น อย่างนี้เป็นต้น ก็สอนกันอย่างนี้ คือสอนแบบไม่เข้าใจ คือหลับตาสอน โดยไม่มีเหตุผลอะไร โดยไม่คิดถึงสมัยครั้งพุทธกาลที่ว่า พระพุทธเจ้าเราสอนอย่างนี้หรือเปล่า นี่คือการศึกษาระวัติของพระพุทธเจ้า ชาติการศึกษาประวัติของพระอรหันต์ทั้งหลายเลยสอนกันมั่วๆ กันไป ทำสมาธิไปเถิด จิตสงบดีปัญญาเกิดขึ้น อย่างนี้เป็นต้น

อันนี้คือว่าหลักนี้ไม่มีในศาสนาพุทธเราเลย ครั้งพุทธกาลแต่ยุคนี้เขียนหนังสือขึ้นมามากมายก่ายกอง วิธีการสอนอย่างนี้มันมีที่ไหนปัญญาเกิดขึ้นจากความสงบของสมาธิ มันไม่เกี่ยวกันเลย มันไม่ถูก วิปัสณาภาวนาที่ว่ามานี้ต้องแปลก่อน วิปัสณาแปลว่าอะไร แปลว่าปัญญา ให้แปลไว้อย่างนี้ก่อน ต้องแปลให้มันถูก วิปัสณาแปลว่าปัญญา ปัญญาแปลว่าอะไรอีก ปัญญาแปลว่าความคิด นี้เอง เมื่อลงความคิดตัวเดียวณะ เป็นฐานเริ่มต้นของทุกคนเลยที่นี้ เขาว่าความคิดแล้ว อันเนี่ยะคนจะเข้าใจ ภาษานบ้านเราว่าความคิด คัพท์ว่าปัญญาเป็นศัพท์ของธรรมะ แล้วก็พูดกันทั่วๆ ไปด้วย ฟุ้งๆ จริงๆ คือหลักความคิดไว้หลักความคิดที่ว่ามานี้เรามีมัยในตัวเรา เคยคิดเป็นมัย คิดเป็น

อุบายเจริญปัญญา

แต่ความคิดที่เรามีอยู่มันไปคิดแต่ทางโลก เขาว่าคิดทางโลกคือ ว่า คิดหาอยู่หากิน คิดหาเงินหาทอง คิดสะเปะสะปะ เรื่องของโลกทั้งหมดเลย เอาไปเอามาก็คิดเรื่องกามคุณ เรื่องรูป เสียง กลิ่น รส โภภุฏฐัพพะ สิ่งใดจะเกิดความชอบใจ เราก็คิดมาให้ เกิดความชอบใจ คิดหาให้เกิดความโลภบ้าง คิดมาเพิ่มความโกรธ บ้าง คิดอะไรให้ยิ่งหลงไปบ้าง หลงในกามคุณทั้งหลายในโลก หลง ในความคิดของเรา เป็นความคิดสร้างสรรค์ทางโลกตลอด

เป็นความคิดทางธรรมะมันมีมีย ไม่มี คือไม่เข้าใจ ตื่นขึ้นมาก็เริ่มคิดทางโลกไปเลย หาอยู่หากินตามประสาความคิด ของเรา เอาความคิดเรานี้มาเสริมสร้างกิเลสตัณหาให้มากขึ้น นี้ความคิดของเรามีอยู่นะ คือใช้ความคิดไปทางโลกทางสงสาร เป็นความคิดที่เขาเรียกว่า ชุดหลุมฝังตัวเองนะ ความคิดประเภทนี้ เนี่ยเราเกิดตายเกิดตายกับโลกอันนี้มายาวนานตั้งแต่กัปนั้น จนปัจจุบันชาตินี้มาเกิดเพราะความคิดเราหลอกเราเอง หลงความคิดตัวเองมาตลอด นี้ความคิดเรานั้นมีอยู่ แต่ความคิดที่จะใช้ แก้ปัญหาของตัวเองเรามีมีย ไม่เคยมี ไม่เคยสร้าง

มีแต่ความคิดสร้างปัญหาตลอด หาเรื่องใส่ตัวเองให้เกิด ความหลงผิด หลงผิดเรื่องนั้นบ้างเรื่องนั้นบ้าง ยึดติดนั้นบ้าง ยึดติดนี้บ้าง นี้ความคิดเรา หลอกตัวเองให้หลงผิดในสิ่งนั้น สิ่งนี้มาตลอด นี้ความคิดทางธรรมะเราไม่ได้ฝึกความคิดทางนี้ นี้แหละตัวความคิดเราที่แหละ เรามาศึกษา เอาความคิดที่เรามี

อุบายเจริญปัญญา

อยู่มานี่มาเปลี่ยนวิธีการคิดใหม่

เหมือนกับปากกา ปากกาเราด้ามเดียว แต่ก่อนเคยเขียนคติ
ทางโลก เขียนเรื่องนั้นบ้างเขียนเรื่องนี่บ้าง ทุกสิ่งทุกอย่างเขียนทาง
คติโลก ปากกาด้ามเดียวที่เคยเขียนธรรมะมั่ว เขียนไม่ได้เขียนไม่เป็น
เพราะเราไม่รู้จักรักรธรรมะคืออะไร แต่ถ้าเราศึกษาธรรมะเข้าใจแล้ว
ไม่ต้องเปลี่ยนปากกาหรอก เอาปากกาด้ามเก่าเขียนธรรมะได้เลย
ก็นั่นนี่ดี ถ้าเรามีการศึกษาหลักธรรมะปฏิบัติเข้าใจแล้ว เอา
หลักความคิดที่เรามีนี้แหละหมุนกลับมาคิดธรรมะได้เลยเช่นเดียว
กัน นี่ความคิดที่ว่ามานี้เป็นตัวเสริมสร้างให้ปัญญาเกิดขึ้น นั่น
ละปัญญาเกิดความคิดบ่อยๆ พิจารณาบ่อยๆ ตรัสตรองบ่อยๆ
คือคิดตามหลักความเป็นจริงให้เป็นไปตามรูปแบบของอนิจจัง

ทุกขัง อนัตตา เขาว่า เย ธัมมา เหตุ ปัพพะวา เตสัง เหตุง ตะธา
คะโต สิ่งทั้งหลายเกิดขึ้นมาจากเหตุแล้วก็ดับไปเพราะเหตุนี้ดับ
นี่ลักษณะเราฝึกความคิดทางธรรมะ ให้เข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้น
ให้เข้าใจสิ่งขณะที่ตั้งอยู่ชั่วขณะ ก็ให้เข้าใจตามความเป็นจริงว่าต้อง
สลายไปต้องหมดไป ของทุกอย่างเป็นอย่างงี้ เขาว่าเกิด แล้ว
ตั้งอยู่ชั่วขณะ แล้วก็ดับไป มีความเข้าใจจริงๆ ทุกสิ่งทุกอย่าง
เป็นอย่างนั้นหมด แต่จะดับช้าหรือดับเร็วขึ้นอยู่กับเหตุของมัน
บางสิ่งบางอย่างมันก็เกิดเร็วดับเร็ว บางสิ่งบางอย่างเกิดขึ้นมาแล้ว
ก็ดับช้าหน่อย อย่างนี้เป็นต้น มันต้องดับแน่นอน นี่ก็เพราะเหตุ

๒๑

อุบายเจริญปัญญา

ของมันเอง ที่นี้เอาความคิดมาคิดกัน อย่างเช่นคิดเรื่องตัวเราเอง เราเกิดขึ้นมามีโอกาสดับได้มัย ดับได้ หมายถึงการตาย หมายถึง อนัตตานั้นเอง นี่มาคิดความสิ้นสุดของชีวิตของคนเราหรือสัตว์ ทั่วไปทุกสิ่งทุกอย่างเกิดขึ้นมาแล้วสลายไปหมดไปทุกประเภท นี่เรามาคิดเรื่องของความจริงเหล่านี้

เรามาคิดอีกมุมหนึ่งว่า ในโลกอันนี้หรือสมบัติของโลก เหล่านี้ ไม่มีสมบัติอะไรเป็นของใครที่แน่นอนจริงจังเลย จะเป็นเงินทองกองสมบัติอะไรก็แล้วแต่ ไม่มีใครจะหาบหามสมบัติ ในโลกอันนี้เป็นของตัวเองได้ เป็นเพียงเรามาเกิด มาหา มาอยู่ มาอาศัยกันชั่วคราวชั่วขณะแล้วก็ตายจากกันไปเท่านั้น คำว่า เราจะต้องพลัดพรากจากของรักของชอบใจไป นี่เป็นทุกคนอันนี้ ซึ่งเราไม่อยากจะไปก็ต้องจากไปแน่นอน ต้องตายกันแน่นอน นี่เรามาคิดกัน เอาความจริงมาคิดกัน นี่คือว่าฝึกคิดในทางความเป็นจริง คิดบ่อยๆแล้วนี่เขาเรียกว่า โยนิโส ความคิดที่เรามีอยู่ เขาว่าโยนิโสมนสิการ คิดจนเกิดความแยบคาย ปัญหาต่างๆ ที่มี จากความคิดเรามาคิดดูว่ามันเป็นจริงอะไรบ้าง ไม่จริงอะไรบ้าง ให้มันเกิดความแยบคาย ให้หายสงสัย

นั่นแหละมันจะวางตรงนั้น มันจะปล่อยตรงนั้น คือความ เข้าใจตามหลักความเป็นจริง นั่นคือว่าความคิดทั้งหมดเป็นอุบาย สอนใจตัวเอง เพราะใจเราเริ่มต้นมาตั้งแต่วันนั้นมาจนขณะนี้ ใจ

อุบายเจริญปัญญา

เราเป็นมิจฉา คือความเห็นผิดมาตลอด ความเห็นผิดที่ว่ามานี้ มันมาหลายกัปหลายกัลป์หลายชาติหลายภพ ที่ผ่านมาในอดีต ก็เพราะความเห็นผิดตัวนี้ เขาว่าเป็นมิจฉาเดิม ความเข้าใจที่ว่า โลกเป็นสิ่งที่น่าอยู่ น่ารัก น่าชอบ รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ น่ากอดน่าชม มันก็ว่าไปโน่น มันจึงหลงโลกหลงสงสารอันนี้ มาตลอดเวลา นี่ความคิดนี้ช่วยตัวเองให้หลงโลกหลงสงสาร ทำไม มันคิดเป็น คิดติบคิดดีด้วย อันคิดเพราะอยากแก้ปัญหิตัวเอง คิดเพื่อจะออกจากโลกทำไมไม่คิด เวลาคิดผูกมัดตัวเองให้อยู่กับ โลกถนัดนี้ คิดทั้งวันทั้งคืนก็ไม่หยุดไม่หย่อน ยิ่งคิดก็ยิ่งผูกยิ่ง มัดยิ่งแน่น แต่คิดไม่มีทางแก้ คือผูกอย่างเดียว แก้ไม่เป็น

ความคิดเป็นลักษณะ ๒ ประเภท

๑. ความคิดอย่างหนึ่งมันเป็นส่วนการปรุงแต่ง ปรุงเอา แต่งเอา สมมติเอา นี่เป็นต้น แล้วก็หลงสมมติด้วย นี่แหละ เป็นความคิดสร้างปัญหา

๒. ความคิดที่ว่าเป็นปัญญาเรา คิดแก้ปัญหาคือคอยมีความคิดอันนี้ เราไม่เคยฝึก ฝึกแต่ความคิดสร้างปัญหาคือสังขาร การปรุงแต่ง ตัวคิดที่จะใช้แก้ปัญหาก็เขาเรียกว่าปัญญานี้ไม่ฝึกเอา ไว้เลย ให้พากันฝึกคิดชะ มองแต่ละอย่างๆ โลกอันนี้ มันเป็น ธรรมชาติอย่างนี้กับโลกอันนี้ร้อยกัปพันกัลป์มาแล้วก็ทีเดิมนั้น แหละ มองภายนอกบ้าง มองเราบ้าง มองเห็นต้นไม้ก็เป็นธรรมชาติ

อุบายเจริญปัญญา

ได้ มองเห็นไปไม่ก็เป็นธรรมะได้ มองเห็นมะพร้าว อะไรรักแล้ว แต่ ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นธรรมะได้ทั้งหมด เพราะของทั้งหมด เกิดขึ้นมาเป็นของไม่เที่ยง เหมือนร่างกายเรานี้แหละ ให้น้อม ให้เป็น น้อมไปหาตัวเราให้ได้ สิ่งนั้นเหมือนร่างกายเรา หรือ ร่างกายเราเหมือนกับของสิ่งนั้น คือมันสลายได้ หมดไปได้ ลื่นอายุขัยมันได้ นี่คือเทียบกันดูอย่างนั้น นี่เขาว่าการใช้ ความคิดแก้ปัญหาของใจไม่ให้หลงของสิ่งนั้น นี่คือหลักฝึกปัญญา ปัญญาต้องฝึกจากการคิดตรงนี้

ตัวความคิดนั้นแหละเป็นฐานให้เกิดปัญญา คำว่าเกิด ปัญญา เกิดอย่างไรล่ะที่นี้ อันนี้ละคนไม่เข้าใจ ไปนึกคาดการณ์ว่าจะเหมือนกับเปิดสวิตช์ไฟ พอเปิดปั๊บมันจะสว่างจ้าขึ้นมา นี่เป็น ต้น ก็เลยมาเข้าใจว่าปัญญาเป็นอย่างงั้น นี่ไม่ใช่ คำว่าเกิดปัญญา หรือปัญญาเกิด คือว่า เกิดความเข้าใจตามหลักความเป็นจริง ตามความคิดของเรา เพราะความคิดเป็นตัวฐานให้เกิดปัญญา คือ หายสงสัย เหมือนกับเราลิ้มของบางสิ่งบางอย่าง เราลิ้มไปแล้ว ขณะที่ลิ้มอยู่นั้นนะนึกไม่ได้ว่านั่นคืออะไร เมื่อคิดไปคิดมา คิดไปคิดมา เมื่อนึกได้เท่านั้นแหละ เออ ของสิ่งนั้นอยู่นั้น อยู่นั้น นั่นแหละมันจำได้ทันที นั่นคือมันเกิดความจำได้ขึ้นมาแล้ว นึกขึ้นมาได้แล้ว มันไม่หลง

นี่เราจะมาฝึกปัญญากันคือฝึกการคิดบ่อยๆ คิดตาม

อุบายเจริญปัญญา

หลักความเป็นจริงให้เป็นไปตามไตรลักษณ์ คิดทั้งภายนอก ถ้าเรื่องภายนอกก็ต้องน้อมมาภายในให้ได้ เพราะของภายนอกกับของภายในคือร่างกายเรากับวัตถุธาตุต่างๆ เหมือนกันม้าย เหมือนกัน มีการเกิดขึ้น หมดไป สลายไป เหมือนกับร่างกายเราทุกส่วน นี่ว่าเป็นลักษณะเอาความคิดมาสอนใจเรา

ความคิดที่เป็นสังขารเป็นความคิดที่เป็นไปในต้นหากิเลสตามความอยาก ความใฝ่กำหนดยินดีในกามคุณทั้งหลายนี้ความคิดฝ่ายนั้น เราเคยชำนาญมาแล้วก็จริง แต่มาฝึกใหม่เอาความคิดที่ว่า สิ่งทั้งหลายทั้งปวงนั้นนะเป็นของที่ไม่เที่ยง นี้คือคิดโต้ตอบกัน คิดลักษณะหน้ามือเป็นหลังมือไปเลย กลับกันไปเลย คือใจเราจริงๆ มันชอบอะไร ชอบเที่ยง ไปชอบที่มันเที่ยง ไปชอบที่ว่าของไม่เที่ยงแต่คิดให้มันเที่ยง นี่เป็นต้น ไปคิดสิ่งที่ให้มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นทุกข์หรือเปล่า เป็นทุกข์ เพราะของที่ไม่เที่ยงจะมาพยายามฝึกให้มันเที่ยง อยากให้อยู่ตลอดไปตลอดเวลา ไม่อยากมีพลัดพรากจากกันเลยแหละ นี่คนเรา ของจริงมันมีอยู่ แต่ว่าคนเราไม่ยอมรับความจริงในส่วนนี้ ให้เราฝึกใจเราซะ ให้ยอมรับความจริงส่วนนี้ นั่นละพระพุทธเจ้าว่าการใช้ปัญญาพิจารณาเพื่อให้เกิดความรู้จริง เห็นจริง ตามหลักความเป็นจริง นี่คือการจุดนี้ นี่คือหลักปฏิบัติลักษณะ

สุขายเจริญปัญญา

ปัญญาสอนใจ

สอนอยู่เรื่อยๆ ตื่นขึ้นมาแต่ละวันสอนทันที สอนอยู่บ่อยๆ เอม്മัย เอาเอาก็ไม่ติดของสิ่งใดๆ เพราะธาตุขันธ์เรายังมีอยู่ มันจำเป็นต้องอาศัยวัตถุธาตุภายนอกมาจุนเจือให้อยู่ได้ อาหารการกินเราก็กิน เราก็กิน กินเพื่อให้ธาตุขันธ์ตัวนี้ได้อยู่ได้ตามอายุขัยของมัน แต่ขณะที่เรายังไม่ตาย เมื่อร่างกายแข็งแรงอยู่ เอร่างกายที่มีอยู่มาทำประโยชน์ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ นั่นคือการสร้างบุญสร้างกุศล เช่นว่าไหว้พระก็เอาร่างกายเราไหว้ กราบไหว้ นั่งภาวนาก็เอาร่างกายเรานั่ง เดินจงกรมก็เอาร่างกายเราเดินจงกรม คือ องค์ประกอบอย่างนี้ แต่พยายามปกป้องอยู่บ่อยๆ อย่าเอาร่างกายเราไปทำความชั่ว อย่าเอาร่างกายเราไปฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ลักทรัพย์ ผิดในกามต่างๆ กินเหล้าเมายานี้ตัดขาดทิ้งได้เลย อย่าเอาร่างกายเราไปทำสิ่งเหล่านี้ ถึงใจมันจะอยากก็อยากได้เถอะ แต่กายอย่าไปหยิบมาใส่ปากเราก็กินแล้วกันละ นี่คือฝืนใจให้เป็น

เข่าว่าฝืนใจให้ทวนกระแสให้ได้ นี่คือน้ำใจเราเป็นตัวสำคัญ มันจะสั่งกายทำอันนั้นบ้างทำอันนี้บ้าง เราก็กินใจ ฝืนเอาไว้ อย่าไปทำตามใจมัน เพราะใจที่มันชอบนั้นนะ มันเป็นใจที่มั่วกัน รวมกันอยู่กับกิเลสตัณหาทั้งหลายทั้งปวง เข่าว่ากิเลสตัณหา มาบังคับอยู่ครั้งหนึ่ง ใจก็มาบังคับกาย วาจาอีกครึ่งหนึ่ง นี่แหละโทษของมัน มันถ่ายเทกันมาอย่างนี้ นี่คำพูดเราก็ก็นั่น

อุบายเจริญปัญญา

พยายามรักษาเอาไว้ เมื่อกิเลสตัณหาหมั่นสั่งใจ อยากจะพูด
อย่างนั้น อยากจะด่าใครอย่างนี้สักครั้งหนึ่ง อดอย่าพูดตาม
ที่ใจมันสั่ง คือตามกิเลสมันสั่ง นี่เขาเรียกว่าอดทนต่อสู้กันไป
นี่เขาเรียกว่าฝึกภาวนา คือฝึกรักษา คือปฏิบัติต่อกายให้เป็น
ปฏิบัติต่อวาจาให้เป็น

คำว่าสำรวมกาย วาจา ให้เรียบร้อย ก็อย่างนี้เองก็คือการ
สำรวม คำว่าสำรวมไม่ใช่ว่า ไม่ให้ทำ ไม่ให้พูดนะ ให้ทำได้ พูด
ได้ แต่ทำสิ่งที่มันถูกต้อง พูดสิ่งที่มันถูกต้อง เมื่อพูดไปแล้วไม่มี
โทษกับตัวเองและคนอื่น หรือทำไปแล้วไม่ให้เกิดโทษภัยกับตัวเอง
และคนอื่น นี่ทำได้ คือเป็นธรรม สิ่งใดเป็นธรรมทำได้ พูดได้
ไม่ใช่ว่าไม่ให้พูดไม่ให้ทำ นี่คือเราต้องสลະที่การทำ ต้องรู้ว่าอะไร
ควรทำหรือไม่ควรทำ นี่ก็ต้องรอบรู้ทั้งหมด ใช้เหตุผลเป็นตัว
ตัดสินชี้ขาดได้ นี่คือว่าปฏิบัติรักษาตัวเองให้เป็น นี่คือปฏิบัติ
ทางกาย ทางวาจาของเรา

ทางใจของเรา พยายามแก้ไขกันไปทางใจ จะไปละเดี๋ยวนี้
วันนี้ไม่ได้ มันต้องฝึก เมื่อใจยังมีอยู่ที่ตาม แต่กาย วาจา อดอย่า
ทำตามใจสั่ง เน้นแต่ทางถูกต้องก็ทำตามนั้น คือเลือกทำให้เป็น
เขาว่า ธรรมะวิจยะ เลือกธรรมสิ่งที่ให้เป็นธรรม เลือกพูดสิ่งที่
ให้เป็นธรรม นี่คือว่าเราต้องเลือกคือว่า สิ่งเป็นธรรมคือทำไปแล้ว
เรามีความสุขและเพื่อนเราก็มีความสุขด้วย เขาเรียกว่า ทำประโยชน์

อุบายเจริญปัญญา

ตน ประโยชน์ท่านให้ถึงพร้อม ทั้ง ๒ ฝ่ายให้มีความสุขด้วยกัน เช่นว่าเราอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นก้อน ถึงแม้ว่า ผัวเมียเหมือนกัน เมื่อเป็นหนุ่มเป็นสาว มีความรักกันครั้งแรก ลัญญากันว่าอย่างไรนะ จะรักกันอย่างซี่ๆ ไป จะไม่ตบต่อยตีกัน ฆ่ากัน เคยพูดกันมีย่หนุ่มสาวด้วยกัน เคยว่ากันมีย่ว่า เราเอากันไปแล้วนะ ก็ต้องตีกันบ่อยๆ นะเคยว่ากันมีย่ ไม่เคยว่ากัน ถ้าผู้ผัวก็ว่า ถ้าเราได้เธอเป็นเมียแล้วละนะ เราจะเตะคุณบ่อยๆ ตีคุณบ่อยๆ ด่าคุณบ่อยๆ เขาเคยว่าอย่างนั้นมีย่ เขาไม่เคยว่าเราก็เหมือนกันไม่เคยว่าเค้า หวานด้วยกันนะทั้งวันทั้งคืนไปเลยนะต้องไปคิดถึงเบื้องหลังของเค้า ที่ว่าร่วมรักกันมาที่เบื้องต้นเป็นยังไง จะเอากันมาแล้วนะจะต้องต่างคนต่างเห็นใจซึ่งกันและกัน มองกันให้เป็น นี่ว่าประโยชน์ตน ประโยชน์ท่านทั้ง ๒ ฝ่ายพยายามรักษาให้มีความสุข นี่คือระหว่างกาย ระหว่างวาจา อย่าพูดตามใจ อย่าทำตามใจ มีการภาวนาปฏิบัติอยู่ในส่วนที่ว่าปัญญาเราคิดสอนตัวเองอยู่เสมอๆ คือสอนใจให้รู้จักจริงตามความเป็นจริง นี้อย่างหนึ่ง นี่คือสอนใจ

อีกมุมหนึ่งเราสอนใจเราได้ยังไง สิ่งทั้งหมดเกิดขึ้น เราเกิดจากการลืมตัวหลงตัวไปได้ เค้าเรียกว่า อตตตา ถ้าคนเราเอาอตตตาไปวัดกันเมื่อไรละ มันจะขัดแย้งกันตลอดเวลา ผู้เป็นเมียก็มีอตตตา ผู้เป็นผัวก็มีอตตตา หรือเพื่อนฝูงเราก็มีอตตตากันทั้งหมดละ

อุบายเจริญปัญญา

ใครยอมใครมีย ไม่ยอมกัน อัดตาดัวนี้ยอมกันไม่เป็น ชนะกัน อยู่ตลอด นี่คนเป็นอย่างนั้นคืออัดตา มันต้องลดอัดตาลง หาทางให้ได้ อัดตาดัวเดียวมันทำได้หลายอย่าง บาปกรรมต่าง ๆ ที่ว่ามานี้เกิดขึ้นจากอัดตาดัวนี้แหละ ที่เราเอากิเลสตัณหาพาอัดตาไป ทำความชั่วต่างๆ คนฆ่ากันตีกันก็เพราะว่าเราตีกว่าเขานั้นแหละ เรานึกว่าเราตีกว่าคนอื่น เหมือนพูดง่าย ๆ ว่าอยากให้คนอื่นมาเคเราพเราอย่างเดียว มาไหวเราอย่างเดียว หรืออยากให้คนใดคนหนึ่งหรือทั้งหมดมาเข้าใจเราฝ่ายเดียวมันไม่ได้นะ เราต้องฝึกตัวเราอีกครั้งหนึ่งว่าต้องเข้าใจคนอื่นบ้าง ใจเขาใจเรามันเป็นยังไง ไม่ต้องศึกษาเขา ศึกษาเรา เอาใจเขาบ้าง เห็นใจเขาบ้าง ออกเขาอย่างไรเราก็ต้องอย่างนั้น เราต้องมองภาพรวมเอาไว้ นี่คือตัวบังคับตัวอัดตาดัวนี้

อีกอย่างหนึ่งถ้าเราเป็นนักปฏิบัติที่ดีแล้วเนี่ย เป็นคนสงบเสงี่ยมเจียมตัว พูดง่าย ๆ ว่าฝึกแพ้คนเป็น แพ้ทุกอย่าง การทำเหมือนกัน การพูดเหมือนกัน ในกิริยามารยาททุกอย่างก็แพ้ ยอมแพ้ให้เป็น ยอมแพ้เป็น ถ้าทุกคนยอมแพ้กันเป็นแล้วเรื่องจะไม่เกิดขึ้นในสังคมตรงนั้น ในกลุ่มนั้นหมู่นั้น ครอบครัวก็ไม่ มีเรื่องอะไรเกิดขึ้น ฝวก็ยอมแพ้เมีย เมียก็ยอมแพ้ฝวชะ เรื่องมันก็ไม่เกิดขึ้น ต่างคนต่างแพ้กัน นี่คือหลักปฏิบัติประจำวัน เมื่อเพื่อนเรามีความสุข เราก็มีความสุขด้วย เพราะต่างคนต่างแพ้กัน

อุบายเจริญปัญญา

ถ้ายอมแพ้กันเป็นเหมือนกับว่าเราจะทำตัวอีกอย่างหนึ่งเป็น คือว่าเราจะทำตัวให้เป็นมิตรกับทุกๆ คน นี่ตื่นขึ้นมาทำตัวอย่างนี้เราอยู่ไหนก็แล้วแต่ ให้เราทำใจเสมอว่าเราจะเป็นมิตรกับทุกๆ คน ไม่ว่าใครก็ตาม ไม่ว่าสัตว์หรือว่าอะไรก็ตาม ถ้าเราทำตัวเป็นมิตรกับทุกๆ คนได้อย่างนี้ เราจะไม่มีเรื่องราวอะไรเกิดขึ้นกับใคร เพราะมองไปแล้วมันก็มีมิตรเราเพื่อนเราญาติเราทั้งหมดเลย

นี่คือหลักปฏิบัติ หลักภาวนาคือว่าการใช้ปัญญาสอนใจตัวเองให้เป็น นี่คือนิยามปัญหาอุบายสอนใจ ถ้าว่า เราเองมันมีอึดตา ก็พยายามบังคับตัวนี้ลงให้ได้คือ **๑. แพ้คนให้เป็น ๒. ผูกใจให้เราเป็นมิตรกับทุกๆ คนได้** ๒ อย่างเท่านั้นเอง อึดตาจะลดฮวบฮาบทันที เราอยู่ไหนก็ไปเหอะน่า สบาย นั่งไหนก็สบาย เราระวังตัวเองว่าอย่าพูดสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้คนใดคนหนึ่ง เป็นทุกข์เดือดร้อนเพราะการพูดของเรา จำไว้นะคำนี้ นี่อย่างหนึ่ง อีกอย่างหนึ่งเราอย่าทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้คนอื่น เป็นทุกข์เดือดร้อนเพราะการกระทำของเรา **๒ ข้อเรื่องราวที่ว่ามานี้จำให้ได้นะ**

เมื่อกลับถึงบ้านก็ไปเขียนใส่กระดาษเอาไว้ เขียนตัวใหญ่ๆ หาป้ายมาปิดเอาไว้ว่าหลวงพ่อดูแลเทศน์ที่วัดนี้ เขียนไว้ ๔ ข้อ ๑. แพ้คนเป็น ๒. เราจะเป็นมิตรกับทุกๆ คน ข้อ ๓ ว่ายังไปหือ จำได้มั๊ย เมื่อก็พูดว่าอะไร ใครจำได้บ้าง หือ ไม่บอกอันนี้

อุบายเจริญปัญญา

นึกเองก็แล้วกัน บอก ๒ ข้อแล้ว ๒ ข้อตอนปลายเมื่อกี้ก็บอกแล้ว ใครจำได้เขียนเอง ๔ ข้อเขียนอยู่หน้าบ้านเลย ตัวเบ้อเริ่มเลย อ่านทุกวัน ดูทุกวัน สำนึกทุกวัน นั่นแหละอีกสักวันใดวันหนึ่งข้างหน้ามันจะค่อยสำนึกตัวเองได้ นี่คือการคิดธรรมเตือนใจตัวเอง คือว่า ตนเตือนตนด้วยตนเอง คือว่า ใช้ปัญญาสอนตัวเองให้ได้

นี่หลวงพ่อสอนภาวนาปฏิบัติคือทางปัญญา การพูดอย่างเนี่ยะ ยังไม่ได้พูดเรื่องมรรคผลนิพพานให้ฟังนะ เราพูดกันพื้นๆ ธรรมดา ปฏิบัติพื้นๆ ธรรมดา **ให้คนมีความรักกัน สงสารกัน ถ้าอยู่อย่างนี้ไปไหนก็มีความสุข** อยู่บ้านก็มีความสุข มีแต่คนรัก มีแต่คนนับถือ เคารพ นี่หลวงพ่อก็ให้อุบายในความคิดในภาคปฏิบัติทางปัญญาที่ว่ามาให้ฟัง ให้ไปปฏิบัติตามนี้

จากนี้ไปถ้าหากว่าใครจะมีคำถามอะไรบ้าง กับหลวงพ่อก็ให้ถาม ถือว่าเป็นวิสาสะคือว่าพวกเราเป็นพุทธบริษัทเดียวกัน ใครสงสัยเรื่องอะไรก็ถามได้ เพราะถือว่าทางพระหรือหลวงพ่อก็คือศึกษาอะไรอาจจะศึกษามากกว่าโยมก็ได้ ที่นี้การภาวนาอาจจะมากกว่าโยมก็ได้ บางทีโยมอาจมีความสงสัยอะไรบ้างที่หลวงพ่อบอกมาทั้งหมดก็ดี หรือบางสิ่งบางอย่างที่หลวงพ่อกไม่ได้พูดถึงก็ดี จะถามเรื่องอะไรก็จะอธิบายให้ฟังในภาคปฏิบัติในวันนี้จึงได้ให้อุบายธรรมะเป็นข้อคิด เเท่านี้คิดว่าสมควรแก่กาลเวลา เอวัง ก็มีด้วยประการฉะนี้

รายละเอียดของหนังสือ

ชื่อหนังสือ : อุบายเจริญปัญญา
วัตถุประสงค์ : อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ พระปัญญาพิศาลเถร
(หลวงพ่อดุล ชีปป์ปณโณ) วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒
พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒
จำนวนพิมพ์ : ๑๐,๐๐๐ เล่ม
ISBN :
ผู้จัดพิมพ์ : คณะศิษยานุศิษย์
ลิขสิทธิ์เป็นของ : วัดป่าบ้านค้อ ต.เขื่อน้ำ อ.บ้านฝ่อ จ.อุดรธานี
พิมพ์ที่ : **บริษัท แอ็ดวานซ์ อินเตอร์ พรีนติ้ง จำกัด**
๖๙/๒ ม.๑ อินทปัจ ๑๕ เพชรเกษม ๖๙
แขวงหลักสอง เขตบางแค กรุงเทพฯ ๑๐๑๖๐
โทรศัพท์ ๐-๒๔๔๔-๐๒๔๕-๗
โทรสาร ๐-๒๔๔๔-๒๙๔๐